

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wprowadzenie do geofizycznej mechaniki płynów - wykład, PG_00206215						
Kierunek studiów	Oceanografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Jordan Badur				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	45.0	0.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		1.0		29.0	75
Cel przedmiotu	Wprowadzenie studentów do mechaniki płynów w ujęciu geofizycznym, z uwzględnieniem cyrkulacji średnio- i wielkoskalowej i wykorzystaniem metod matematycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[OCEANMU2-W02] zna i rozumie w pogłębionym stopniu przebieg złożonych procesów i zjawisk zachodzących w środowisku morskim ze szczególnym uwzględnieniem strefy brzegowej, a także złożonych zależności pomiędzy ożywionymi i nieożywionymi elementami środowiska wodnego	zna i rozumie w stopniu pogłębionym skomplikowane aspekty mechaniki płynów, przepływów wielko- i średnioskalowych a także ich interakcję z organizmami morskimi.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[OCEANMU2-U01] potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska morskiego wykorzystując wiedzę z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych oraz proponować rozwiązania	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące przepływów geofizycznych wykorzystując odpowiednie metody matematyczne.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-W01] zna i rozumie w pogłębionym stopniu specjalistyczną terminologię stosowaną w oceanografii oraz naukach z nią związanych (w j. polskim oraz wybranym j. obcym)	zna i rozumie w pogłębionym stopniu specjalistyczną terminologię stosowaną w geofizycznej mechanice płynów (w j. polskim i angielskim)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[OCEANMU2-W04] zna i rozumie w pogłębionym stopniu najnowsze trendy badań z zakresu oceanografii a także możliwości praktycznego zastosowania powiązanych osiągnięć, ocenia ich przydatność i ograniczenia w rozwiązywaniu problemów badawczych naukowych, krytycznie je analizuje i ocenia możliwości ich zastosowania	zna i rozumie, w stopniu pogłębionym, najnowsze trendy dotyczące zastosowań mechaniki płynów do przepływów wielko- i średnioskalowych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[OCEANMU2-K04] jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu nauk przyrodniczych w szczególności z zakresu studiowanej specjalności, a w sytuacjach problemowych, wspiera się wiedzą ekspertów	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu geofizycznej mechaniki płynów, a w sytuacjach problemowych, wspiera się wiedzą ekspertów	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<p>A. Mechanika płynów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Model ośrodka ciągłego i kinematyka: opis Eulera i Lagrange'a, opisy mieszane, pochodna materialna, separacja tensora gradientu prędkości. 2. Równania zachowania masy, pędu i energii w układzie inercjalnymi i nieinercjalnym. Równanie Cauchy'ego, separacja tensora naprężeń i równania konstytutywne tensora naprężeń lepkich. 3. Równania zachowania energii i równanie Bernoulliego dla przepływów niestacjonarnych. 4. Elementy kinematyki wirowości: wirowość i krążenie, twierdzenie Kelvina, wirowość potencjalna, twierdzenie Ertela. Elementy przepływów płaskich. 5. Turbulencja przepływów nieściśliwych: uśrednianie Reynoldsa, równanie energii średniej, domknięcia turbulentne, elementy statystycznej teorii turbulencji. <p>B. Elementy cyrkulacji wielko- i średnioskalowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilans pędu i energii na obracającej się Ziemi i przybliżenie Bousinesq'a. 2. Równanie płytkiej wody: w ośrodku jednorodnym, wielowarstwowym i stratyfikowanym; równowaga geostroficzna, wiatr termalny. Zachowanie wirowości i energii w przybliżeniu płytkiej wody., Fale Poincare i Kelvina, 3. Pogłębiona analiza przybliżenia geostroficznego: dostosowanie geostroficzne: bilans energii i dostępna energia potencjalna, przybliżenia asymptotyczne, przybliżenie planetarne i quasi-geostroficzne. 4. Warstwy tarciowe: model Ekmana. 5. Fale Rossby i równanie transportu energii. Fale wewnętrzne. 6. Niestabilność hydrodynamiczna przepływów baroklinowych i barotropowych na obracającej się Ziemi: Niestabilność Kelvina-Helmholtza, model płyty wirowej, równanie Rayleigha, kryterium Rayleigha-Kuo, problem Eady'ego. 7. Cyrkulacja oceaniczna: Uśredniona po głębokości: modele Stommela, Munka i Fofonoffa i ze strukturą pionową: dwuwarstwowy model QG: bilans wirowości i dynamika termokliny. 		

Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie "Metod matematycznych w oceanografii" oraz "Programowanie i analiza danych" lub dostateczna znajomość rachunku różniczkowego i całkowego jednej i wielu zmiennych; umiejętność rozwiązywania wybranych równań różniczkowych i obliczenia transformaty Fouriera podanej funkcji.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	dyskusje na zajęciach	51.0%	10.0%
	egzamin pisemny	51.0%	90.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> Kundu, Cohen, Dowling, 2016. Fluid Mechanics, Academic Press, London (wybrane rozdziały, część A), Cuishman-Roisin B. & Beckers J.M., 2011. Introduction to Geophysical Fluid Mechanics, Academic Press, Amsterdam (wybrane rozdziały, część B) Vallis G.K., 2019. Atmosphere and Ocean Dynamics, Cambridge Univ. Press, Singapore, (wybrane rozdziały, część B) 	
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> White F., 2017. Fluid Mechanics in SI units, McGraw Hill India (część A, wybrane rozdziały, dla intuicji hydrostatyki i równania Bernoulliego) Mellor G.L., 1996. Introduction to physical oceanography, Wyd. AIP Press (część B, wybrane rozdziały) Druet, Cz. 2010. Dynamika morza, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk. (część B, wybrane rozdziały) Massel S.R. 2010. Procesy hydrodynamiczne w ekosystemach morskich. Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk. (część B, wybrane rozdziały) Pedlosky, J. 2013(1987). Geophysical Fluid Dynamics. Springer, New York. (alternatywa dla dyskusji zachowania wirowości) 	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>wyprowadź równanie zachowania wirowości dla przepływów lepkich</p> <p>przedyskutuj separację tensora naprężeń i równania konstytutywne dla cieczy lepkiej</p> <p>opisz model quasi-geostroficzny</p>		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.